

тей, що задовольняють потребу споживача у одержанні кваліфікації;

3. PR в сфері освіти пов'язана із вивченням та створенням інформаційних нагод та інформації оператором ринку освітніх послуг з метою цілеспрямованого формування бажаної громадської думки та з урахуванням інтересів громадськості. Напрямами PR визначаються основними категоріями громадськості ВНЗ, серед них: співпраця з різноманітними організаціями, взаємодія з набувачами освітніх послуг та внутрішньокорпоративний PR.

Список використаних джерел

1. Александров В. Освітня послуга [Текст] / В. Александров // Економіка України. – 2007. – №3 – С.53–60.
2. Ермоленко И. Специфика осуществления PR–деятельности в сфере платного образования [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.pressclub.host.ru
3. Жилиев І. Б. Система освіти України в умовах приєднання до світової організації торгівлі // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2010 – №3. – С. 17–24
4. Каданников С. М. Особенности высшего образования как экономического блага и некоторые практические следствия этих особенностей [Текст] / С. М. Каданников // Университетское управление. – 2001. – № 2 (17). – С.48–49.
5. Колап української освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/vnz/high_school/5318
6. Парсяк В. Н. Маркетинг: від теорії до практики [Текст] / В. Н. Парсяк – К.: Наукова думка, 2007. – 255 с.
7. Подольська Є. А. Освітня послуга: консьюмеристський зміст і орієнтир менеджменту якості освіти [Текст] / Єлизавета Ананіївна Подольська // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. – 2009. – № 15, С. 582–586
8. Оболенська Т. Є. Маркетинг освітніх послуг: вітчизняний і зарубіжний досвід: Монографія [Текст] / Т. Є. Оболенська. – К. 2001. – 208 с.
9. Огаренко В. М. Державне регулювання діяльності вищих навчальних закладів на ринку освітніх послуг. Монографія [Текст] / В. М. Огаренко – К.: НАДУ, 2005. – 326 с.

***Annotation.** It is considered the role of education in terms of transformational reforms in Ukraine. It is identified educational services, as activity educators, which results in a set of useful properties that meet the needs of consumers in obtaining the qualification. It is analyzed the main categories of the public in providing education services that lead to PR areas of higher education.*

***Key words:** education, educational service, higher education, public relations (PR), directions of PR.*

УДК 65,012.12:33+658.0(477)

Живко З.Б., к.е.н., доцент, професор Львівського державного університету внутрішніх справ, м. Львів

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ ЕЛЕМЕНТАМИ МІКРОСИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

В статті досліджено основні функціональні зв'язки між елементами мікросистеми суб'єкта підприємницької діяльності та їх вплив на економічну безпеку підприємства.

Ключові слова: підприємство, підприємництво, функціональні зв'язки, функціональні відносини, економічна безпека.

Постановка проблеми. Підприємництвом, зазвичай, називають ініціативно-самостійну господарсько-комерційну діяльність окремих фізичних та юридичних осіб, яку зорієнтовано на одержання прибутку. Усі підприємства в швидкозмінних умовах існування повинні зосереджувати свою увагу не лише на внутрішньому стані справ, а й контролювати зміни, які відбуваються в зовнішньому середовищі. Управління підприємством має спричинювати його адаптацію до різних непередбачених ситуацій у майбутньому та повну безпеку життєдіяльності. Тому потребує всебічного дослідження вплив змін ринкових структур в період трансформації економіки на всі процеси функціонування й забезпечення суб'єктів підприємницької діяльності, на функціональні зв'язки, що склалися між елементами мікросистеми функціонування суб'єкта підприємницької діяльності.

Актуальність проблематики дослідження. Актуальність дослідження обумовлена утворенням функціонально ефективних відносин між суб'єктами підприємництва як провідними економічними суб'єктами ринкової економіки в Україні; управлінням підприємницькою діяльністю та її безпекою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Лише системний підхід до управління підприємством та його безпекою, до функціональних зв'язків, що склалися між елементами мікросистеми функціонування суб'єкта підприємницької діяльності може стати запорукою успішної підприємницької діяльності.

Саме в цьому контексті різні аспекти розвитку підприємництва, його безпеки є предметом наукового інтересу українських вчених, зокрема, Амоші О.І., Богині Д.П., Варналія З.С., Гесця В.М., Дмитриченко Л.І., Колота В.М., Корнійчук Л.Я., Лукінова І.І., Мочерного С.В., Покропівного С.Ф., Чухна А.А., Устенка О.А., Бандурки О.М., Данільяна О.Г., Дзьобань О.П., Камлика М. І, Поповича В.М., ПочепцоваГ.Г., Пригунова П.Я., Реверчука С.К., Сосніна А.С, Франчука В.І. та інших. Однак, недослідженими є низка проблемних питань, які стосуються функціональних зв'язків, що склалися між елементами мікросистеми функціонування суб'єкта підприємницької діяльності та їх вплив на економічну безпеку.

Мета дослідження. Обґрунтувати і дослідити теоретичні аспекти функціональних зв'язків суб'єктів підприємницької діяльності в умовах трансформації економіки та забезпечення безпеки підприємницької діяльності в системі економічної безпеки держави.

Виклад основного матеріалу. Традиційно у більшості наукових праць, правових актах та на практиці поняття «підприємництво» і «підприємницька діяльність» ототожнюються. Так, Закон України «Про підприємництво» наголошує: «Підприємництво – це безпосередня самостійна, систематична, на власний ризик діяльність по виробництву продукції, виконанню робіт, наданню послуг з метою отримання прибутку, яка здійснюється фізичними та юридичними особами, зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством» [1, ст.1]. Стаття 3.2. Господарського кодексу України зазначає: «Господарська діяльність, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів та з метою одержання прибутку, є підприємництвом, а суб'єкти підприємництва – підприємцями» [2, ст.3].

На нашу думку, зведення такого соціального явища як підприємництво до діяльності, ототожнення цих понять є лише першим кроком у науковому пошуку сутності та змісту цього явища. Поняття «підприємництво» містить декілька ді-

лектично поєднаних змістовних форм. Насамперед, – це певний зріз суспільної свідомості, віддзеркалення цього явища у свідомості як окремої людини так і суспільства планети загалом. Це галузь людського знання, наука, навчальна дисципліна про підприємництво. Зрозуміло, що ця наука охоплює систему знань, що розвиваються про сутність, місію, умови, зміст, мету, функції, принципи, форми, ефективність підприємництва. Сучасна філософія підприємництва базується на принципі справедливості, дотримань прав людини, намаганні принести користь якнайбільшій кількості людей та ін. Тому підприємництво слід відрізнити від бізнесу, який є більш ємкою категорією, оскільки означає будь-який вид діяльності, навіть протизаконний. Інший аспект, підприємництво – це сукупність суспільних відносин, що характеризують це явище. Воші віддзеркалюють зв'язки між структурними елементами цього явища як певної системи, тобто про відносини між суб'єктами підприємництва: підприємцями, підприємствами, державою.

Мікросистема існування кожного з функціонуючих суб'єктів підприємництва за різних умов і на всіх історичних етапах розвитку ринкової економіки характеризується як взаємодія трьох основних елементів: суб'єкта підприємницької діяльності; ринкового середовища як сукупного економічного суб'єкта, що уособлює всю масу споживачів, конкурентів і контрагентів даного суб'єкта підприємницької діяльності; виробничої підприємницької структури (підприємства) як особливого економічного суб'єкта в межах ринкового середовища. Можна виділити три основні елементи мікросистеми функціонування суб'єкта підприємницької діяльності, які з системою економічної безпеки підприємства складають дієвий алгоритм забезпечення безпеки суб'єкта господарювання (рис. 1).

Центральною фігурою підприємництва є суб'єкт підприємницької діяльності. Він є специфічною структурою, що виявляє особисті інтереси через посередництво: вироблення цілей функціонування підприємства; кооперування факторів виробництва; створенім виробництва пристосованого до конкретного ринкового середовища; отримання прибутку від реалізації на ринку виробленої продукції. Будь-який підприємець діє в окреслених напрямках, виконуючи повністю чи частково основні притаманні йому функції і вступають при цьому у відносини з іншими економічними суб'єктами представленими на ринку [3]. Тому функціональні зв'язки, що виникають між елементами мікросистеми функціонування суб'єкта підприємницької діяльності при виконанні ним основних підприємницьких функцій, досліджуються як окремі виробничі відносини. Зокрема основні функції суб'єкта підприємницької діяльності – вказують: перша – на існування двох різновидів інтересів (для підприємця – це прибуток від реалізації товарів чи послуг; для сукупного суб'єкта ринку – це отримання дійсно необхідного товару чи послуги); друга – на існування двох різноспрямованих інтересів (інтерес підприємця в межах виконання ним владних повноважень в напрямі оптимізації граничних витрат виробництва; інтерес підприємства як сукупного економічного суб'єкта виявляється через особисті інтереси учасників виробничого процесу); третя – на можливість отримання додаткового прибутку від реалізації досягнень науки та техніки; четверта – ризик виникає через дії підприємця, але не завжди залежить від нього. Захист від підприємницького ризику стає складовою системи забезпечення безпеки підприємства. Взаємовплив і взаємодія структурних елементів локальної економічної мікросистеми функціонування підприємця в межах здійснення виробничих відносин створює внутрішню єдність існування даних економічних суб'єктів, так що будь-яке порушення зв'язків, які формуються під час реалізації

виробничих відносин, може призвести до втрати функціональної спроможності всієї мікросистеми.

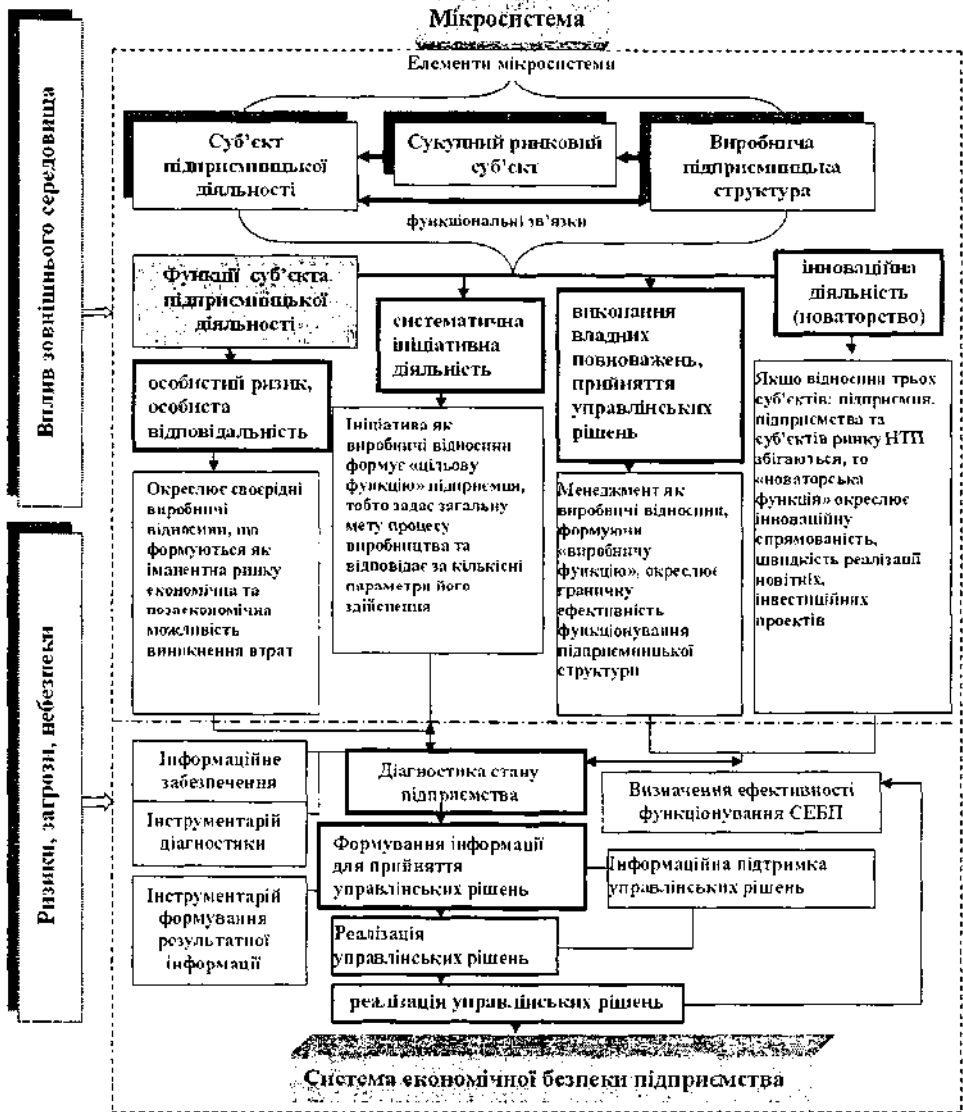

Рис. 1. Алгоритм забезпечення економічної безпеки підприємства через призму функціональних зв'язків мікросистеми

Висновок. Отже, локальні економічні мікросистеми підприємництва не є уособленими, вони вступають у відносини з органами державної влади як в процесі створення, так і в процесі функціонування. Розглянуті виробничі відносини підприємництва доповнюються правовідносинами, бо підприємці мають бути зареєстрованими як суб'єкти підприємницької діяльності у порядку, встановленому законодавством. На здійснення певних видів діяльності вони мають отримати ліцензію,

сплачувати податки, обов'язкові платежі та збори і нести соціальну та юридичну відповідальність. Тобто поняття «підприємництво» є не тільки економічною категорією, але й юридичною категорією. Якщо синтезувати ці риси і враховувати сутність новаторства, то можна дати таке економічне визначення терміну «підприємницька діяльність» – це організаційно-господарське новаторство на основі використання різноманітних можливостей для випуску нових товарів або старих новими методами, відкриття нових джерел сировини, ринків збуту, реорганізації виробництва тощо з метою отримання прибутків і самореалізації власної мети [4, с. 137–138].

Список використаних джерел

1. Про підприємництво: Закон України в редакції від 19.06.2009 на підставі № 1391–17. – Офіційний сайт ВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12>
2. Господарський кодекс України в редакції 19.01.2012 на підставі 4220–17 Офіційний сайт ВР України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Сьомкіна Т.В. Формування суб'єкта підприємницької діяльності: автореф. дис. на здобуття наук, ступеня канд. екон. наук: спец. 08.01.01 «Економічна теорія» / Т.В.Сьомкіна. – К., 2003.–20 с.
4. Мочерний С.В. Основи економічних знань: Підручник,– К.: Видавничий центр «Академія», 2002,– 312 с.

Annotation. In the article the basic functional relationships between elements of Microsystems businesses and their impact on the economic security of the enterprise.

Key words: enterprise, entrepreneurship, functional relationships, functional relationships, economic security.

УДК 338.43:631.11.009.12:005.44(477)

Ільїн В.Ю., к.е.н., доцент, докторант
Луганського національного аграрного університету, м. Луганськ

СУЧАСНИЙ МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У статті досліджені елементи конкурентоспроможності аграрних підприємств. Розроблений власний механізм підвищення їх конкурентоспроможності. Надані пропозиції щодо впливу факторів на подальший розвиток існуючих механізмів конкурентоспроможності.

Ключові слова: конкурентоспроможність, методи конкуренції, аграрне виробництво, глобалізація, механізм підвищення конкурентоспроможності.

Постановка проблеми. Забезпечення зростання національної економіки багато в чому залежить від ефективного функціонування підприємницьких структур, які є ядром ринкової економіки. У цих умовах особливого значення набуває питання підвищення конкурентоспроможності підприємств. Для вітчизняних підприємств проблема забезпечення і підвищення конкурентоспроможності представляється завданням першорядної важливості з точки зору їх виживання і подальшого